

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Ямаш авыл Советы

КАРАРЫ

12 октябрь 2021 ел

№ 25

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районы Ямаш
авыл жирлеге
Уставына үзгәрешләр керту
турында

Россия Федерациисенде жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законга үзгәрешләр кертелү, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Ямаш авыл жирлеге Уставының XIV бүлеге, 2021 елның 20 январендәге гавами тыңлаулар нәтижәләрен исәпкә алып, Әлмәт шәһәр прокуратурасының 2020 елның 30 сентябрендәге 980 номерлы, 2021 елның 29 апрелендәге 564 номерлы курсәтмәләрен карап,

Ямаш авыл Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Ямаш авыл жирлеге Уставына күшымтага тәңгәл рәвештә үзгәрешләр кертергә.
2. Әлмәт муниципаль районы Ямаш авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләрне Россия Федерациясе Юстиция министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсенә жибәрергә.
3. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Ямаш авыл жирлеге Уставына кертелгән үзгәрешләрне рәсми теркәлү узгач, Ямаш авылы, Совет үрамы, 109а йорт; Зәй-Чишмә авылы, Югары үрамы 186 йорт; Березовка авылы, Горная үрамы, 46 йорт, Нолинка авылы, Урман үрамы, 3 йорт; Петровка поселогы, Үзәк үрамы, 10 йорт, территорияләрендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, «Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Әлмәт муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырырга.
4. Әлеге карап «Россия Федерациисенде жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль законның 44 статьясындагы 8 елеше нигезендә үз кеченә керә.
5. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны Ямаш авыл жирлеге башлыгына йекләргә.

Ямаш авыл жирлеге башлыгы

Е.С. Ларин

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районы Ямаш авыл
Советының 2021 елның 12
октябрьендәге 25 номерлы
карасына 1 нче күшымта

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районы Ямаш авыл жирлеге Уставына
үзгәрешләр керту турында

1. 5 статьяның 1 өлешендәге 9 пунктын тубәндәге редакциядә баян итәргә:
 «9) жирлек территориясен тезекләндерү қагыйдәләрен раслау, төзекләндерү
 елкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, аның предметы булып
 жирлек территориясен тезекләндерү қагыйдәләрен үтәү, социаль, инженерлык
 һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган
 хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алышын тәэммин итү таләпләрен үтәү,
 күрсәтелгән қагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен тезекләндерүнен
 оештыру;».
2. 6 статьяда:
  - а) 1 елешнең 10 пунктын тубәндәге редакциядә баян итәргә:
 «10) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм
 муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы
 Федераль закон нигезләмәләрен кулланып, федераль законнарда каралган
 мәсьәләләр буенча муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;
  - б) 1 елешне тубәндәге эчтәлекле 19, 20 пунктлары белән тулыландырырга:
 «19) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның
 гайлә әгъзаларына курсәтелгән вазыйфа хезмәткәре биләгән вакытка торак
 урыны бири;
 20) алкоголь, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга
 ярдәм күрсәту чарапарын гамәлгә ашыру.».
3. 9 статьяны тубәндәге эчтәлекле 4.1, 6.1 пунктлары белән тулыландырырга:
 «4.1. халык жыены;
 6.1. инициативалы проектлар;».
4. 13.1 статьяда:
  - а) 3 елешне тубәндәге эчтәлекле 2.1 пункты белән тулыландырырга:
 «2.1 Татарстан Республикасы Законы нигезендә авыл жирлеге составына керүче
 торак пункт территориясе елешендә торак пункт территориясенең әлеге елешендә
 гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча жирлек
 составына керүче торак пункт территориясе елешендә;»
  - б) 3 елешнең 3 пунктын тубәндәге редакциядә баян итәргә:
 «3) жирлекара территориядә урнашкан торак пунктта, яңа тезелгән жирлек тезү
 турында халык инициативасын тәкъдим итү максатларында»шулай ук яңа тезелгән
 жирлектә, әгәр аның сайлау хокукуна ия халкы саны 300 кешедән артмаса, яңа
 тезелгән жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасын билгеләү мәсьәләсе
 буенча.;
  - в) 4 елешне тубәндәге редакциядә баян итәргә:
 «4. Гражданнар жыены, әлеге статьяның 3 елешендәге 2.1 пунктында каралган
 очрактан тыш, жирлек башлыгы тарафыннан местәкыйль рәвештә, 10 кешедән ким
 булмаган авыл жирлеге халкы теркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.»;

г) түбәндәге эчтәлекле 4.1 елеше белән тулыландырырга:

«4.1. әлеге статьяның 3 өлешендәге 2.1 пункттында каралган гражданнар жыены кимендә 10 кеше яшәгән торак пункт территориясенең тиешле елешендә яшәүчеләр теркеме инициативасы буенча жирлек Советы тарафыннан чакырылырга мәмкин.

Гражданнар жыены үткәрелә торган торак пункт территориясенең бер елеше чикләре жирлек советы карапы белән торак пункт территориясенең күрсәтелгән елешендә яшәүчеләрнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүдеге гомуми мәнфәгатьләре критериеннән чыгып билгеләнә.»;

д) 7.1 елешне «торак пунктта яшәүчеләр» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенең бер елеше)»сүзләрен естәргә.;

5. II бүлекне түбәндәге эчтәлекле 15.1 статьясы белән тулыландырырга:

«Статья 15.1. Инициативалы проектлар

1. Жирлек халкы яки аның елеше ечен естенлекле булган чарапарны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуку бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү максатыннан, жирлек башкарма комитетына инициативалы проект кертелергә мәмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территориясенең бер елешен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициатив проектны керту инициативасы белән уналты яшькә житкән һәм жирлек территориясендә яшәүче, саны кимендә ун гражданын ким булмаган инициатив теркем инициатив теркем яки авыл торак пункты старостасы (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициатив теркемнең минималь саны Жирлек Советының норматив хокукий акты белән киметелергә мәмкин. Жирлек Советының норматив хокукий акты нигезендә проект инициаторы булу хокуку шулай ук тиешле муниципаль берәмлек территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергә мәмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) жирлек халкы яки аның елеше ечен естенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау.;

2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтөлгән нәтижәсен (көтөлгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру ечен кирәклө чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызықсынган затларның планлаштырылган (мәмкин) финанс, мелкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләмнән тыш, әлеге акчаларны файдалану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәту;

8) жирлек территориясенә яисә аның елешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак, жирлек Советының норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә;

9) жирлек Советының норматив хокукий актында каралган башка белешмәләр.

4. Жирлек Башкарма комитетына кертелгәнче инициатива проекты гражданнар жыенеңда, жыелышында яисә конференциясендә инициатив проект турында фикер алышу, жирлек яки аның елеше халкы мәнфәгатьләренә туры килүен билгеләү, инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләү, шулай ук инициатив проектны гамәлгә ашыруның максатка ярашлылыгын билгеләү, шулай ук гражданнар жыенеңда, жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектка ярдәм итү турында карап кабул итү максатларында каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференциясендә берничә инициативалы проект каралырга мәмкин.

Жирлек Советының норматив хокукий акты белән шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән инициатив проектка ярдәм итү

мәсъәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау мөмкинлеге каралырга мемкин. Инициатив проектны гамәлгә керткәндә проектның инициаторлары авыл жирлеге башкарма комитетына гражданнарның жыены, жыелышы яисә конференциясе беркетмәсен, гражданнарның сораштыру нәтижәләрен һәм (яисә) гражданнарның инициатив проектка жирлек кешеләренең яисә аның елешенең ярдәмен раслыг торган имзалар көгазыләрен бирәләр.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керту турындағы мәгълүмат инициативалы проект кертелгәннән соң еш көне эчендә «Интернет» мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлек сайтында бастырып чыгарылырга (халықка житкөрелергә) һәм урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның З елешендә курсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мемкинлеге турында хәбәр итәләр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш кененнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналты яше тулган жирлек халкы жибәрергә хокукупы. Авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телеқоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мемкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат жирлек составына көргөн муниципаль район сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат авыл торак пункты граҗданнарына староста тарафыннан житкөрелергә дә мемкин.

6. Инициатив проект жирлек башкарма комитеты тарафыннан аны керткән кеннән алып 30 кен эчендә каралырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты инициатив проектны карау нәтижәләре буенча тубәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) инициатив проектны хупларга һәм аның естендә эшне жирле бюджет турындағы карап белән караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзу һәм карау тәртибенә (жирле бюджет турындағы карапга үзгәрешләр керту) тиешле максатларга ярашлы тәртиптә дәвам итәргө;

2) инициатив проектны хуплаудан баш тартырга һәм инициатив проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, аны проект инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында тубәндәге очракларның берсендә карап кабул итә:

1) инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарында кирәклө вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мемкинлеге булмау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру ечен кирәк булган акчалар күләмendә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);

5) инициативалы проектта тасвиrlанган проблеманы нәтижәләрәк ысул белән хәл итү мемкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алұны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты, ә әлеге статьяның 7 өлеше 5 пунктында караплан очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алұны үткәру тәртибе жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

10. Россия Федерациясе субъекты бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбеннән финанс ярдәме алу ечен чыгарыла торган инициатив проектларга карата, инициатив проектларда булырга тиешле белешмәләр составына карата таләпләр,

инициатив проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларны хуплаудан баш тарту ечен нигезләр, мондый инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары закон һәм (яисә) Татарстан Республикасының башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта әлеге статьяның 3, 6, 7, 8, 9, 11 һәм 12 елешләрендәге таләпләр кулланылмый.

11. Муниципаль берәмлекнең башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук естенлекле проблемаларны тасвирлап, жирлекнең башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проектның инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициатив проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәру коллегиаль органга (комиссиягә) йекләнә, аны тезү һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә. Коллегия орган (комиссия) составы жирлек башкарма комитеты тарафыннан тезелә. Мондый чакта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми санының яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) тарафыннан инициатив проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мемкинлеге тәэмин итепергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче башка гражданнар, гражданнар жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны ижтимагый контролъдә тотарга хокуклы.

14. Жирлек башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм муниципаль берәмлек сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтиҗәләре турында авыл жирлек башкарма комитеты хисабы инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамлангандан соң 30 календарь кен эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә муниципаль берәмлек сайтында урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлек башкарма комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мемкинлеге булмаса, мәгълүмат әлеге жирлек составына кергән муниципаль район сайтында урнаштырыла. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүматны авыл старостасы да гражданнарга житкерелергә мемкин.».

6. 16 статьяның 5 елешен тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм тезелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау кагыйдәләре проектлары, территорияләрне тезекләндерү кагыйдәләре проектлары, курсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертуне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлекеннән яисә капитал тезелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт итепергә теренә яисә рәхсәт бирү турыйнагы каарларның проектларына, капитал тезелеш объектларын тезүнен ин чик параметрларыннан тайпилуга рәхсәт бирү турыйнагы каар проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал тезелеш объектларыннан рәхсәт итепергә файдалануның бер терен һәм мондый файдалануның башка терен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганда һәм тезелеш корылмалары төзу турыйнагы кануннар нигезендә гавами тыңлаулар яисә ижтимагый фикер алышулар үткәрелә».

7. 17 статьядә:

а) 1 елештә "жирлекнең жирле үзидарә вазыйфаи затлары турыйнда" сүзләреннән соң "инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу" сүзләрен естәргә»;

б) 6 елешне түбәндәге эчтәлекле абзац естәргә:

«Инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналты яшькә житкән өлеге территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны керту мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатларында гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәру тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.».

8. 19 статьяда:

а) 2 елешкә түбәндәге эчтәлекле тәкъдим белән естәргә: "гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындағы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштырудың уналты яшे тулган инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган жирлек яисә аның елешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы»;

б) 3 елешкә түбәндәге эчтәлекле 3 пункт естәргә:

"3) уналты яшькә житкән, инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек халкы яисә аның бер елеше - өлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау ечен.»;

в) 5 нче елештә:

беренче абзацта «Жирлек советы. Каарда» сүзләрен «Жирлек советы белән» сүзләренә алмаштырырга. Гражданнардан сорашып белешү үткәру өчен «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлек сайты кулланылырга мемкин. Каарда»;

түбәндәге эчтәлекле 6 пункт естәргә:

«6) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлек сайтыннан файдаланып гражданнардан сораштыру үткәрелгән очракта, сораштыруды катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

г) 7 елешнен 1 пунктына «яисә жирлектә яшәүчеләрне» сүзләрен естәргә;

9. 21.1 статьяның 6 өлешен түбәндәге эчтәлекле 4.1 пункты белән тулыландырырга:

"4.1) авыл торак пунктында яшәүчеләр ечен естенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициативалы проект керту турында инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы;»;

10. 35 статьяның 1 өлешендәгэ 7 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7) Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы, Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы тұктатылу - чит дәүләт гражданы яки Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә яшәвен раслың торган башка тер документы булғанда, Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе нигезендә, чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырыга хокуклы, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;».

11. 41 статьяның 1 өлешендә:

а) 13 пунктыны үз кечен югалткан дип танырыга;

б) 9 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы, Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы тұктатылу - чит дәүләт гражданы яки Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә яшәвен раслың торган башка тер документы булғанда, Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе нигезендә, чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырыга хокуклы, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;».

в) 15 пунктыны «шулай ук муниципаль берәмлек бетерелгән очракта» сүзләре белән тулыландырырга.

12. 44 статьяда:

а) 2 өлешне түбәндәге эчтәлекле абзацлар белән тулыландырырга:

«- полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гайлә әғъзаларына хезмәткәр тарафыннан курсәтелгән вазыйфанды биләгән чорда торак үрүны бирә;

- алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәту өзараларын гамәлгә ашыра».

б) 3 елешнең еченче абзацында «дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында «2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон» сүzlәрен «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында «2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә алмаштырырга.

в) 3 елешнең сиғезенче абзацында «дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында «2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон» сүzlәрен «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында «2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә алмаштырырга.

13. 51 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирлек Советы депутатына, башка вазыйфаи затларга үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыруучы социаль һәм башка гарантияләр «Татарстан Республикасында вәкиллекле орган депутаты, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнә.

2. Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен дайми рәвештә гамәлгә ашыру ечен эш урынын (вазыйфасын) айга икедән дә ким һәм алты эш кененнән дә артык булмаган чорга саклап калу гарантияләнә.».

14. 58 статьяда:

а) 1 елешнең 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

“- жирлек Советының норматив һәм башка хокукий актлары»

б) статьяны түбәндәге эчтәлекле 6.2 елеше белән тулышындырырга:

«Муниципаль норматив хокукий актларда эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруга бәйле һәм үтәлешен бәяләү муниципаль контроль қысаларында гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне куллану һәм бәяләү, административ җаваплылыкка жәлеп итү, лицензияләр һәм башка рехсәтләр, аккредитация, бәяләүнен һәм экспертизын һәм башка рәвешләре (алга таба - мәжбүри таләпләр) муниципаль норматив хокукий актлар белән «Россия Федерациясендә мәжбүри таләпләр турында» 2020 елның 31 июлендәге 247-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне билгеләү һәм бәяләү принципларын исәпкә алып билгеләнә.

15. 61 статьяда:

а) 4 елешне түбәндәге эчтәлекле 3 пункты белән тулышындырырга:

“3) Гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукий актлар проектлары.».

б) 4 елешнең беренче абзацында «эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлек субъектлары өчен бурычлар» сүzlәрен «эшкуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен мәжбүри таләпләр, инвестиция эшчәнлек субъектлары ечен бурычлар» сүzlәренә алмаштырырга.

в) 5 өлештә «инвестиция эшчәнлек» сүzlәрен «башка икътисадый эшчәнлек» сүzlәренә алмаштырырга.

16. 64 статьядан 10.1 елешен тешереп калдырырга.

17. 64.1 статьясының 2 елешендәге 17 пунктны тешереп калдырырга.

18. 73 статьяның 3 елешен үз кечен югалткан дип танырга.

19. 76 статьяда:

- а) 1 елештә «торак пункт» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенең бер елеше)»сүзләрен естәргә;
- б) 2 елештә «4.1 пункты» сүзләрен «4.1 һәм 4.3 пунктлары белән» сүзләренә алмаштырырга.

20. XIII бүлекне тубәндәгә эчтәлекле 76.1 статьясы белән тулыландырырга естәргә:

"76.1 Статья «Инициативалы проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәэммин иту

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган инициатив проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин иту чыганагы, шул исәптән муниципаль берәмлекнең тиешле чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэммин иту максатларында Татарстан Республикасы бюджетыннан инициатив түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансферлар күләмнәрен исәпкә алтып, инициатив проектларны гамәлгә ашыруга жирле бюджет турындагы карап белән каралган бюджет ассигнованиеләре тора.

2. Инициатив түләүләр дигәндә, конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе законнары нигезендә ирекле нигездә түләнә торган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган гражданнарның, индивидуаль эшкуарларның һәм тезелгән юридик затларның акчалары аңлашыла.

3. Инициатив проект гамәлгә ашырылмаган очракта, инициатив түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш. Инициатив проектны гамәлгә ашыру йомгаклары буенча инициатив проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициатив түләүләрнең калган өлеше барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән түләүләр аларны жирле бюджетка күчергән затларга (шул исәптән оешмаларга) кайтарылырга тиеш.

Жирле бюджетка күчерелгән затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициатив түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

4. Инициатив проектларны гамәлгә ашыру шулай ук кызыксынган затларның ихтыярый мелкәти һәм (яисә) хезмәт катнашу рәвешендә дә тәэммин итепергә мемкин.».

21. 83 статьяның 2 елешен тубәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирлек Уставы, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм естәмәләр керту турында муниципаль хокукый акт дәүләт теркәве үзгәннән соң рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә), жирлек территориясендә махсус мәгълүмат стендларында һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы» (PRAVO.TATARSTAN.RU, шулай ук Россия Юстиция министрлыгының «Россия Федерациясендә норматив хокукый актлар» порталында (<http://pravo-minjust.ru>, <http://pravo-minjust.ru>) урнаштырылырга тиеш. Жирлек башлыгы «Муниципаль берәмлекләр Уставларын дәүләт теркәве турында» 2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 елешендә каралгача, теркәлгән жирлек Уставын, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм естәмәләр керту турында жирлек Советы карарын муниципаль берәмлекләр Уставларын теркәү елкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органы Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Уставлары реестрына үзгәрешләр керту турында хәбәрнамә көргөн кеннән жиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) тиеш.

Ямаш авыл жирлеге башлыгы

Е.С. Ларин

